

HVEM ER PART?

Kommunen har i en række mails bedt Vejdirektoratet redegøre nærmere for, hvem der er part i sager om private fællesveje, navnlig om grundejerforeninger altid repræsenterer de vedligeholdelsespligtige grundejere.

Vejdirektoratets udtalelse

Som den helt klare hovedregel er ejeren af den del af en privat fællesvej, som kommunen agter at træffe afgørelse om, part i kommunens sag. Tilsvarende gælder de grundejere, som kan pålægges pligter eller rettigheder, som et resultat af kommunens afgørelse. Derfor er de bidragspligtige grundejere altid parter i en udgiftsfordeling. Hvis en grundejerforening ejer en ejendom, der grænser til den private fællesvej og har vejret til vejen kan pålægges pligter, eller hvis grundejerforeningen på andet grundlag har vedligeholdelsespligter, har grundejerforeningen partsstatus.

Grundejerforeningen er også part i sagen, hvis kommunen vil gøre bestemmelsen i privatvejslovens § 46 gældende og pålægge grundejerforeningen som servitutforpligtet at udføre et pålagt arbejde eller at afholde udgifterne hertil.

Endelig kan grundejerforeningen være repræsentant for en grundejer med partsstatus. I dette tilfælde varetages partens interesser, herunder retten til at blive partshørt, af grundejerforeningen.

Medmindre der er fastsat særlige og udvidede høringsbestemmelser i privatvejsloven, skal kommunen som vejmyndighed overholde den almindelige partshøringsforpligtelse i forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Hovedreglen er således, at kommunen ikke må træffe afgørelse uden først at have hørt sagens parter over de oplysninger om faktiske forhold, som er egnet til at kunne få betydning for afgørelsens indhold (oplysningerne skal være væsentlige), som er til ugunst for modtageren af afgørelsen, og som parten ikke kan antages at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af. (Det sidste betyder, at I ikke behøver at høre parten over de oplysninger, som parten selv har leveret til sagen.)

Spørgsmålet om, hvem der er part i en sag, må besvares på grundlag af den almindelige forvaltningsret, medmindre det er særligt omtalt i den bestemmelse, der skal træffes afgørelse efter.

Kerneområdet for partsbegrebet er afgørelsens modtager. Andre personer kan efter omstændighederne have partsstatus, navnlig hvis de har en væsentlig, direkte og individuel interesse i sagens udfald.

Som generelle hovedkriterier for, hvem der skal anses for part, anføres, at det skal dreje sig om personer, der har en væsentlig og individuel interesse (af økonomisk eller personlig karakter) i sagens udfald.

På privatvejslovens område vil vejens ejer som den helt klare hovedregel have en sådan væsentlig, direkte og individuel interesse, allerede fordi den påtænkte beslutning vedrører pågældendes ejendom (det matrikulære begreb).

Begreberne væsentlig, direkte og individuel interesse i sagens udfald har derfor i praksis større betydning i forhold til de vejberettigede, der ikke i alle tilfælde er parter i afgørelser vedrørende den private fællesvej.

Væsentlig indebærer, at afgørelsens udfald skal angå den pågældendes forhold og situation med en vis styrke eller intensitet. Anmeldelse til myndighederne eller klageberettigelse i henhold til særlovgivningen indebærer som hovedregel ikke, - uanset om man har vist en betydelig subjektiv interesse for sagens afgørelse, - at man kan anses som part i henhold til den almindelige forvaltningsret.

Der skal normalt være et vist direkte forhold mellem den involverede interesse og parten. Partsstatus er dog ikke udelukket ved enhver form for afledet interesse. Eksempel: I sager om etablering af hastighedsdæmpende bump vil en vejberettiget ikke automatisk være part, blot fordi vedkommende har vejret eller er nabo til vejbumpet. Men hvis en konkret vejberettiget bliver så anderledes og mere intensivt berørt af afgørelsen om vejbump på grund af helt særlige personlige forhold, som kommunen er bekendt med, eller hvis en nabo får indskrænket sin adgang til vejen på grund af vejbumpets placering, kan vedkommende blive part i sagen.

Det anføres undertiden, at interessen skal være af retlig karakter. Hermed sigtes bl.a. til, at en blot moralsk eller følelsesmæssig interesse i sagens udfald normalt ikke er tilstrækkelig.

At partsinteressen skal være individuel, udelukker først og fremmest partsbeføjelser i forhold til generelle forskrifter og foranstaltninger. Her vil enkeltpersoner ganske vist kunne hævde, at væsentlige, retlige og direkte interesser berøres; men antallet af dem, der berøres på denne måde, er stort og ubestemt, og den enkeltes interesse er dermed ikke individuel. Drejer det sig om lokalplaner og lignende, der kun skal gælde inden for et afgrænset område, kan virkningen i forhold til bestemte personer dog blive så specifik, at de må betragtes som parter.

